

Štvrtok 7. októbra 2021

P9_TA(2021)0419

Texaský zákon o umelom prerušení tehotenstva, USA**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. októbra 2021 o texaskom zákone o umelom prerušení tehotenstva (2021/2910(RSP))**

(2022/C 132/16)

Európsky parlament,

- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 25. novembra 2020 s názvom Akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III: ambiciózný program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ (JOIN(2020)0017),
- so zreteľom na usmernenia Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) s názvom Bezpečné umelé prerušenie tehotenstva: technické a politické usmernenia pre systémy zdravotnej starostlivosti,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966,
- so zreteľom na Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) z roku 1979,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (ďalej len „Istanbulský dohovor“),
- so zreteľom na Dohovor o právach dieťaťa z roku 1989,
- so zreteľom na Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu z roku 1984,
- so zreteľom na Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím z roku 2006,
- so zreteľom na vyhlásenie Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva zo 14. septembra 2021 s názvom Experti OSN odsudzujú ďalšie útoky proti právu na bezpečné umelé prerušenie tehotenstva a spoluúčasť najvyššieho súdu,
- so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja dohodnuté v roku 2015, a najmä na cieľ č. 3 týkajúci sa podpory zdravia a cieľ č. 5 týkajúci sa podpory rovnosti medzi ženami a mužmi,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),
- so zreteľom na Medzinárodnú konferenciu o populácii a rozvoji (ďalej len „ICPD“), ktorá sa konala v roku 1994 v Káhire, na jej akčný program a na výsledky jej hodnotiacich konferencií,
- so zreteľom na vyhlásenie z Nairobi k 25. výročiu Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD25) z 1. novembra 2019 s názvom Urýchliť realizáciu príslubu a na národné a partnerské záväzky a opatrenia spolupráce, ktoré boli oznámené na samite v Nairobi,

Štvrtok 7. októbra 2021

- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. júna 2021 o situácii v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v EÚ v rámci zdravia žien⁽¹⁾, v ktorom sa prístup k zdravotnej starostlivosti v oblasti reprodukčného zdravia vyhlasuje za základný pilier ľudských práv žien a jeho popieranie ako forma násillia páchaného na ženách a dievčatách,
  - so zreteľom na Pekinskú akčnú platformu a výsledky jej hodnotiacich konferencií,
  - so zreteľom na ústavu Spojených štátov amerických,
  - so zreteľom na rozsudok Roe/Wade z roku 1973 potvrdený v rozsudkoch Planned Parenthood/Casey a Whole Woman's Health/Hellerstedt, ktorými sa stanovuje americké ústavné právo tehotných žien rozhodovať o tom, či pokračovať v tehotenstve v období pred životaschopnosťou plodu,
  - so zreteľom na návrh zákona texaského senátu č. 8 (SB8) z roku 2021, ktorý sa týka umelého prerušenia tehotenstva vrátane umelého prerušenia tehotenstva po zistení srdcového tepu nenarodeného dieťaťa a ktorým sa povoľuje súkromné občianske právo na podanie žaloby,
  - so zreteľom na uznesenie Najvyššieho súdu USA z 1. septembra 2021 o odmietnutí blokovat' texaský zákon SB8,
  - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže 1. septembra 2021 štát Texas prijal zákon SB8, ktorým sa ženám zakázal prístup k starostlivosti spojenej s umelým prerušením tehotenstva po začatí srdcovej činnosti plodu de facto už šesť týždňov od posledného menštruačného cyklu, vyžadujúc dve samostatné ultrazvukové vyšetrenia pred vykonaním zákroku, a to bez výnimky, či už je tehotenstvo dôsledkom znásilnenia, incestu alebo či je zdravotný stav plodu nezlučiteľný s udržateľným životom po narodení; keďže zákon SB8 predstavuje takmer úplný zákaz umelého prerušenia tehotenstva;
- B. keďže USA aj EÚ musia dodržiavať zásadu, podľa ktorej sú ľudské práva neodňateľné a vlastné všetkým ľudským bytostiam;
- C. keďže základná povaha transatlantického partnerstva znamená, že je zakorenená v našich spoločných hodnotách vrátane dodržiavania ľudských práv;
- D. keďže rodová rovnosť, posilnenie postavenia všetkých žien a dievčat, zabezpečenie zdravého života, odstránenie chudoby všade a podpora blahobytu pre všetkých v každom veku sú základnými cieľmi stanovenými v cieľoch udržateľného rozvoja č. 1, č. 3 a č. 5; keďže všetky členské štáty OSN prevzali povinnosti a záväzky dodržiavať a presadzovať tieto ciele stanovené v cieľoch udržateľného rozvoja vrátane cieľov č. 3.7 a č. 5.6 v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (SRZP);
- E. keďže SRZP vychádzajú zo základných ľudských práv, sú chránené v medzinárodnom a európskom práve v oblasti ľudských práv, napríklad v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, CEDAW a Európskom dohovore o ľudských právach, a predstavujú podstatný prvok komplexného poskytovania zdravotnej starostlivosti;
- F. keďže Výbor pre odstránenie všetkých foriem diskriminácie žien a Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím vydali v auguste 2018 spoločné vyhlásenie, v ktorom zdôraznili, že prístup k bezpečnému a zákonnému umelému prerušeniu tehotenstva, ako aj k súvisiacim službám a informáciám predstavuje dôležitý aspekt reprodukčného zdravia žien, a naliehavo vyzvali krajiny, aby odstránili obmedzenia v oblasti SZRP žien a dievčat, pretože to ohrozuje ich zdravie a život; keďže prístup k umelému prerušeniu tehotenstva je ľudským právom, pričom odkladanie alebo popieranie prístupu k umelému prerušeniu tehotenstva predstavuje formy rodovo motivovaného násillia a môže znamenať mučenie a/alebo kruté, neľudské a ponížujúce zaobchádzanie; keďže SZRP sú cieľmi v rámci

(¹) Prijaté texty, P9_TA(2021)0314.

Štvrtok 7. októbra 2021

cieľov OSN č. 3 a č. 5 v oblasti udržateľného rozvoja a keďže odstránenie rodovo motivovaného násillia a všetkých škodlivých praktík voči ženám je cieľom v rámci cieľa udržateľného rozvoja č. 5;

- G. keďže prístup ku komplexnému vzdelávaniu v oblasti sexuality a vzťahov a SZRP vrátane plánovaného rodičovstva, antikoncepcných metód a bezpečného a legálneho umelého prerušenia tehotenstva, ako aj samostatnosť a schopnosť každého človeka prijímať slobodné a nezávislé rozhodnutia o svojom tele a živote, je predpokladom jeho nezávislosti, a preto je nevyhnutný na dosiahnutie rovnosti medzi ženami a mužmi vo všetkých oblastiach súkromného a verejného života vrátane účasti na trhu práce a v politike a na odstránenie rodovo motivovaného násillia; keďže sa uplatňuje zásada „ich telo, ich voľba“;
- H. keďže zapojenie mužov a chlapcov do sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv je cieľom aj predpokladom dosiahnutia udržateľnej rovnosti;
- I. keďže uplatňovanie SRZP je základným prvkom ľudskej dôstojnosti a je neoddeliteľne spojené s dosiahnutím rovnosti medzi ženami a mužmi a bojom proti rodovo motivovanému násilliu; keďže účasť žien a dievčat na tvorbe právnych predpisov a politík, ktoré sa ich týkajú a týkajú sa ich ľudských práv vrátane SZRP a umelého prerušenia tehotenstva, a zabezpečenie toho, aby mali prístup k spravodlivosti a prostriedkom nápravy v prípade porušenia ich práv, je kľúčom k dosiahnutiu rovnosti medzi ženami a mužmi;
- J. keďže právo na rešpektovanie telesnej a duševnej nedotknuteľnosti je ústredným prvkom charty;
- K. keďže v známej veci Roe/Wade najvyšší súd legalizoval umelé prerušenie tehotenstva v USA, pričom sa stanovilo ústavné právo tehotných žien rozhodnúť o tom, či pokračovať v tehotenstve v období pred životaschopnosťou plodu; keďže to bolo ďalej potvrdené vo veciach Planned Parenthood/Casey a Whole Woman's Health/Hellerstedt;
- L. keďže 12 ďalších štátov USA prijalo zákaz umelého prerušenia tehotenstva v ranom tehotenstve, ale zákazy nenadobudli účinnosť, pretože ich federálne súdy vyhlásili za protiústavné;
- M. keďže SB8 zakazuje umelé prerušenie tehotenstva po približne šiestich týždňoch tehotenstva a keďže pred SB8 približne 85 až 90 % žien, ktorým bola poskytnutá starostlivosť v prípade umelého prerušenia tehotenstva v Texase, bolo aspoň v šiestom týždni tehotenstva, zákon de facto povedie k ukončeniu starostlivosti v prípade umelého prerušenia tehotenstva v tomto štáte;
- N. keďže zákon SB8 je navrhnutý tak, aby zbavil vládnych úradníkov zodpovednosti za presadzovania práva, ale namiesto toho nabáda súkromných občanov, aby usilovali o peňažnú odmenu tým, že zažalujú každého, kto poskytuje starostlivosť v prípade umelého prerušenia tehotenstva alebo pomáha niekomu pri získavaní takejto starostlivosti v štáte, čo s najväčšou pravdepodobnosťou povedie k legalizovanému obťažovaniu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, žien, ktoré potrebujú starostlivosť v prípade umelého prerušenia tehotenstva, a kohokoľvek, kto im pomáha, a to aj ich blízkych; keďže zákon SB8 bude mať v každom prípade odrádzajúci účinok na poskytovateľov zdravotnej starostlivosti;
- O. keďže Výbor pre odstránenie diskriminácie žien zistil, že kriminalizácia umelého prerušenia tehotenstva nemá žiadnu odrádzajúcu hodnotu; keďže – ako uviedla pracovná skupina pre diskrimináciu žien a dievčat – tam, kde existujú právne obmedzenia týkajúce sa umelého prerušenia tehotenstva, bezpečné ukončenie tehotenstva sa stáva výsadou sociálne-ekonomicky zvýhodnených žien, zatiaľ čo ženy s obmedzenými zdrojmi sú nútené uchýliť sa k nebezpečným a tajným umelým prerušeniam tehotenstva, čím ohrozujú svoj život a zdravie; keďže ako sa už ukázalo v iných prípadoch obmedzení umelého prerušenia tehotenstva, zákon SB8 bude mať neprimeraný vplyv na ľudí, ktorí už čelia diskriminácii alebo prekážkam v prístupe k zdravotnej starostlivosti, vrátane osôb zaraďovaných podľa rasy, etnických menšín, neregistrovaných žien a osôb žijúcich s nízkymi príjmami alebo vo vidieckych oblastiach, ktoré nemajú prostriedky na cestovanie, aby sa dostali k týmto službám;

Štvrtok 7. októbra 2021

- P. keďže zákaz umelého prerušenia tehotenstva, a teda nútenie žien hľadať nebezpečné umelé prerušenie tehotenstva, vedie k zvýšenej úmrtnosti matiek, ktorej sa dá úplne predchádzať;
- Q. keďže Texas už v uplynulom desaťročí prijal 26 obmedzení umelého prerušenia tehotenstva vrátane tohtoročného zákazu umelého prerušenia tehotenstva po šiestich týždňoch a zákazu umelého prerušenia tehotenstva, ktorý by nadobudol účinnosť v prípade zvrátenia rozhodnutia vo veci Roe/Wade; keďže počas tohto obdobia sa počet kliník pre umelé prerušenie tehotenstva v štáte znížil zo 46 v roku 2011 na len 21 kliník v roku 2017; keďže to znamená, že ženy nemajú prístup k starostlivosti, ktorú potrebujú;
- R. keďže umelé prerušenie tehotenstva už bolo ľahko prístupné v Texase a v iných regiónoch Spojených štátov a osoby, ktoré čelia prekážkam pri získavaní zdravotnej starostlivosti, vrátane marginalizovaných a zraniteľných skupín, najmä osôb, ktoré majú nižšie príjmy, najviac pociťujú vplyv zákazu, aký zavádza zákon SB8;
- S. keďže potom ako bolo v Texase prakticky úplne zakázané umelé prerušenie tehotenstva pacientky prechádzajú do kliník reprodukčného zdravia v susedných štátoch, čo preťažuje krehkú regionálnu infraštruktúru v oblasti umelého prerušenia tehotenstva; keďže každoročne sa v štáte Texas vykoná viac ako 56 000 umelých prerušení tehotenstva; keďže je nepravdepodobné, že by susedné štáty boli schopné prijať všetky pacientky, ktoré by od zavedenia zákona SB8 podstúpili umelé prerušenie tehotenstva;
- T. keďže u dospelých dievčat vo veku od 15 do 19 rokov sú tehotenstvo a komplikácie pri pôrode hlavnou príčinou úmrtí na celom svete; keďže Výbor pre práva dieťaťa naliehavo vyzýva krajiny, aby dekriminalizovali umelé prerušenie tehotenstva a zabezpečili, aby dievčatá mali prístup k službám bezpečného umelého prerušenia tehotenstva; keďže tehotenstvo mladistvých zhoršuje cyklus chudoby; keďže Texas je siedmy štát s najvyššou mierou pôrodnosti u dospelých v USA a štát s najvyššou mierou opakovaných pôrodov u dospelých; keďže osobitne vysokú mieru tehotenstva mladistvých majú dievčatá hispánskeho pôvodu a africkoamerické dievčatá, ako aj dievčatá s nízkou úrovňou dosiahnutého vzdelania, dievčatá, ktoré žijú vo vidieckych oblastiach, sú v rodinnej starostlivosti a dievčatá žijúce v chudobe; keďže u dospelých matiek je oveľa väčšia pravdepodobnosť, že prestanú študovať a budú čeliť nezamestnanosti; keďže 65 % detí narodených mladým rodičom v Texase žije v chudobe a je pravdepodobnejšie, že sú v zlom zdravotnom stave a majú nízku úroveň vzdelania;
- U. keďže SB8 je jedným z najprísnejších opatrení v oblasti umelého prerušenia tehotenstva v USA, ktorým sa v štáte zakazuje umelé prerušenie tehotenstva po zacytovaní srdcovej činnosti plodu s výnimkou mimoriadnych lekárskejších situácií, ale nie v prípade znásilnenia, incestu alebo poškodenia plodu, ktoré nie je zlučiteľné s udržaním života po narodení; keďže ide o formu rodovo motivovaného násillia, ktoré môže predstavovať mučenie alebo kruté, neľudské, či ponížujúce zaobchádzanie;
- V. keďže Centrum pre reprodukčné práva a jeho partnerské organizácie podali 30. augusta 2021 na Najvyšší súd USA mimoriadnu žiadosť o zablokovanie vstupu tohto texaského zákona do platnosti;
- W. keďže proti návrhu zákona namietalo viac ako 300 texaských právnikov, ktorí uviedli, že porušuje dlhodobé pravidlá a zásady právneho systému; keďže viac ako 200 lekárov z celého Texasu vyjadrilo hlboké znepokojenie v súvislosti s ich schopnosťou poskytovať zdravotnú starostlivosť, pričom varovali, že návrh zákona bude mať odstrašujúci účinok, ktorý bude brániť lekárom vo viac ako 30 špecializáciách vrátane primárnej starostlivosti, urgentnej medicíny, gynekológie a pôrodnictva, ako aj internej medicíny v poskytovaní informácií o všetkých možnostiach v tehotenstve, a to zo strachu z neopodstatnených súdnych sporov;
- X. keďže odborníci OSN na ľudské práva odsúdili prijatie SB8 a označili ho za alarmujúci, ako aj škody, ktoré tento zákaz spôsobí tehotným ženám v Texase, a najmä ženám z marginalizovaných komunít, ženám s nízkymi príjmami, ženám žijúcim vo vidieckych oblastiach a ženám z rasových a etnických menšín, ako aj migrantkám, ktoré budú týmto zákazom neprimerane zasiahnuté, a vyzvali vládu USA, aby zabránila zrušeniu práva na prístup k umelému prerušeniu tehotenstva, a namiesto toho prijala pozitívne opatrenia s cieľom zabezpečiť bezpečné a legálne možnosti umelého prerušenia tehotenstva;
- Y. keďže Najvyšší súd USA pomerom piatich hlasov proti štyrom rozhodol o zamietnutí žiadosti o zablokovanie texaského zákona, pričom uviedol, že predkladatelia v danej veci nedostatočne odôvodnili „komplexné a nové procedurálne otázky“;

Štvrtok 7. októbra 2021

- Z. keďže 9. septembra 2021 ministerstvo spravodlivosti USA podalo žalobu na štát Texas, v ktorej tvrdí, že zákaz porušuje ústavné právo jednotlivca na umelé prerušenie tehotenstva pred dosiahnutím životaschopnosti plodu, a keďže federálny okresný súd stanovil dátum predbežného súdneho pojednávania na 1. októbra 2021;
- AA. keďže prezident Biden vyhlásil, že návrh zákona predstavuje „bezprecedentný útok na ústavné práva žien“, pričom prisľúbil „snahu celej vlády“ bojovať proti tomuto zákonu a žiadal, aby „ženy v Texase mali prístup k bezpečnému a legálnemu ukončeniu tehotenstva“, a vo svojom vyhlásení potvrdil, že administratíva Joa Bidena a Kamaly Harrisovej bude vždy bojovať za ochranu prístupu k zdravotnej starostlivosti a brániť právo ženy rozhodovať o svojom tele a svojej budúcnosti;
- AB. keďže v správe Guttmacherovho inštitútu zo septembra 2019 s názvom Počet prípadov umelého prerušenia tehotenstva a dostupnosť služieb v Spojených štátoch v roku 2017 sa konštatuje znepokojivý vzostupný trend v amerických štátoch s obmedzeným prístupom k starostlivosti o reprodukčné zdravie, pokiaľ ide o potenciálne nebezpečné nelekárske snahy žien o vyvolanie potratu;
1. pripája sa k hlasom v USA, ktoré dôrazne odsúdili prijatie texaského zákona SB8, ktorý znamená de facto úplný zákaz umelého prerušenia tehotenstva bez výnimky v prípade znásilnenia, incestu alebo poškodenia plodu, ktoré je nezlučiteľné s udržaním života po narodení, a považujú tento zákon za priamy útok na slobodu žien a ich sexuálne a reprodukčné zdravie a práva, ktoré patria medzi základné ľudské práva, a za porušenie ústavných práv žien v USA; je hlboko znepokojený tým, ako veľmi tento zákaz prehĺbi traumu obetí znásilnenia a incestu;
  2. vyzýva vládu štátu Texas, aby urýchlene zrušila SB8, aby zabezpečila bezpečné, legálne, bezplatné a kvalitné služby umelého prerušenia tehotenstva v štáte a zaistila jednoduchý prístup k týmto službám pre všetky ženy a dievčatá;
  3. vyjadruje jednoznačnú solidaritu a podporu ženám v Texase a všetkým, ktorí sú zapojení do poskytovania zdravotnej starostlivosti v súvislosti s umelým prerušením tehotenstva a jej obhajoby za takýchto zložitých okolností;
  4. víta úsilie prezidenta Joa Bidena zamerané na to, aby poradcovia Rady a Úradu Bieleho domu vyvinuli úsilie na úrovni celej vlády a reagovali na toto rozhodnutie s cieľom zabezpečiť, aby ženy v Texase mali prístup k bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva, ako rozhodol Najvyšší súd USA v prípade Roe/ Wade; víta skutočnosť, že v piatok 1. októbra 2021 administratíva prezidenta Joa Bidena naliehavo vyzvala sudcu, aby zablokoval zákaz umelého prerušenia tehotenstva, ktorý zaviedol Texas;
  5. vyjadruje plnú podporu a solidaritu zdravotníckym pracovníkom a osobám zapojeným do právnych sporov proti SB8v nádeji, že ich snaha povedie k obnoveniu práva texaských žien na starostlivosť o reprodukčné zdravie; uznáva úlohu, ktorú zohrávajú mimovládne organizácie ako poskytovatelia služieb a tiež ako obhajcovia sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v USA, a nabáda ich, aby pokračovali vo svojej práci ako obhajcovia týchto základných práv; potvrdzuje, že tieto MVO potrebujú primeranú úroveň financovania, aby mohli fungovať;
  6. zdôrazňuje, že 14. septembra 2021 experti OSN zdôraznili, že „ľudské práva žien sú základnými právami, ktoré nemožno podriať kultúrnym, náboženským ani politickým úvahám“, a doplnili že „vplyv ideologicky a nábožensky motivovaného zasahovania do záležitostí verejného zdravia je osobitne škodlivý pre zdravie a pohodu žien a dievčat“;
  7. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Najvyšší súd USA veľmi tesným rozdielom hlasov (piati proti štyrom) rozhodol o zamietnutí žiadosti o zablokovanie vstupu bezprecedentného SB8 do platnosti; pripomína, že toto rozhodnutie neznamená, že sa zákon považuje za ústavný;
  8. vyzýva prezidenta Joa Bidena, aby pokračoval vo svojom úsilí o zabezpečenie prístupu k bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva; nabáda, aby sa vyvinulo ďalšie úsilie s cieľom zabezpečiť, aby sa umelé prerušenie tehotenstva a antikoncepcia začlenili do poskytovania komplexných informácií a služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, aby boli všeobecne prístupné a aby sa zabezpečil nepretržitý prístup k nim počas núdzových situácií, ako je pandémie ochorenia COVID-19;
  9. vyzýva vládu USA, aby v plnej miere dekriminalizovala umelé prerušenie tehotenstva, čo si vyžaduje nielen ukončenie trestania tehotných žien a dievčat, poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a iných osôb za využitie prístupu k službám umelého prerušenia tehotenstva, za pomoc pri ich poskytovaní alebo pri ich výkone, ale aj odstránenie umelého prerušenia tehotenstva z kódexu trestného práva a zrušenie všetkých ďalších represívnych zákonov, politik a postupov;

Štvrtok 7. októbra 2021

10. vyzýva vládu USA, aby zaviedla federálnu právnu ochranu pre všeobecný prístup k umelému prerušeniu tehotenstva; zdôrazňuje, že zdravie je ľudské právo a že je povinnosťou štátu poskytovať dostupnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých;
11. vyzýva Kongres USA, aby udelil federálnu právnu ochranu pre prístup k umelému prerušeniu tehotenstva prostredníctvom zákona o ochrane zdravia žien (WHPA), ktorý nedávno schválila Snemovňa reprezentantov USA v historickom hlasovaní a ktorý chráni právo na umelé prerušenie tehotenstva pred zákazmi a obmedzeniami na úrovni štátov;
12. zdôrazňuje, že prísne reštriktívne zákony zakazujúce umelé prerušenie tehotenstva neznižujú potrebu interrupcií, ale vedú k tomu, že ženy musia hľadať možnosti umelého prerušenia tehotenstva v tajnosti, cestovať za týmto účelom alebo donosiť dieťa proti svojej vôli, čo predstavuje porušenie ľudských práv a formu rodovo motivovaného násillia, ktoré ovplyvňuje práva žien a dievčiat na život, telesnú a duševnú integritu, rovnosť, nediskrimináciu a zdravie;
13. zdôrazňuje, že len vzdelávanie, informácie a všeobecný prístup k antikoncepcii, odstránenie sexuálneho násillia a spoločná zodpovednosť za antikoncepciu môžu znížiť počet neplánovaných tehotenstiev; zdôrazňuje, že prioritou by mal byť všeobecný prístup k vekovo primeranej sexuálnej výchove a vzdelávaniu v oblasti vzťahov založenému na dôkazoch, k rôznym kvalitným a všeobecne dostupným moderným metódam a prostriedkom antikoncepcie, k poradenstvu v oblasti plánovaného rodičovstva a informáciám o antikoncepcii, ako aj k zárukám bezpečnej a legálnej starostlivosti v prípade umelého prerušenia tehotenstva;
14. je hlboko znepokojený skutočnosťou, že tento zákon neprimerane zasiahne ľudí so sociálno-ekonomickými problémami, ľudí žijúcich vo vidieckych oblastiach, ľudí znevýhodnených na základe rasy, LGBTIQ+ osoby a tých, ktorí čelia viacnásobnej a prelínajúcej sa diskriminácii, najmä zraniteľné skupiny žien, ktoré si z dôvodu finančných alebo logistických prekážok nemôžu dovoliť cestovať na kliniky reprodukčného zdravia v susedných štátoch, v dôsledku čoho im hrozí väčšie riziko, že podstúpia nebezpečné a život ohrozujúce zákroky alebo budú nútené donosiť dieťa proti svojej vôli;
15. hlboko spochybňuje morálny kontext a okrem toho vyjadruje znepokojenie nad návrhom tohto zákona, ktorý posilňuje postavenie súkromných občanov a poskytuje im peňažné stimuly, aby žalovali každého, kto mohol pomáhať ženám podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva, ako sú poskytovatelia služieb umelého prerušenia tehotenstva alebo obhajcovia starostlivosti v prípade umelého prerušenia tehotenstva, čím sa vytvára priestor pre obťažovanie a neopodstatnené súdne spory zo strany odporcov umelého prerušenia tehotenstva a spúšťa hon na čarodejnice v 21. storočí;
16. vyzýva vládu USA, aby zrušila akýkoľvek systém odmien pri presadzovaní zákazov umelého prerušenia tehotenstva na štátnej alebo individuálnej úrovni, ktorý vytvára atmosféru strachu a zastrašovania;
17. je hlboko znepokojený vplyvom texaského zákona na iné štáty USA, ktoré podporí aj nečinnosť Najvyššieho súdu USA a ktoré sa pokúsia schváliť zákazy umelého prerušenia tehotenstva v celej krajine, ako už bolo možné vidieť na prípade Floridy;
18. poznamenáva, že tento zákon, ktorý je jedným z 26 obmedzení umelého prerušenia tehotenstva, ktoré už boli prijaté v Texase v poslednom desaťročí, predstavuje ďalší pokus o oslabenie práv žien a ich reprodukčnej slobody, ako aj ich práva na zdravotnú starostlivosť, a nezohľadňuje ústavné práva žien ani vôľu ľudí;
19. vyjadruje znepokojenie nad tým, že tento zákon nielenže vedie de facto k zakazu umelého prerušenia tehotenstva, ale aj zjavne porušuje ľudské práva žien, a to v úplnom rozpore s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv vrátane zásady ochrany nadobudnutých práv, a že obmedzuje prístup k zdravotnej starostlivosti tým, že znižuje počet zariadení poskytujúcich zdravotnú starostlivosť ženám, čo vedie k rozdielom v starostlivosti o ženy a ešte viac ohrozuje ich životy;
20. dôrazne odsudzuje zhoršenie práv žien a ich sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, ku ktorému dochádza v USA a na celom svete, a vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), Komisiu a všetky členské štáty EÚ, aby využili všetky nástroje, ktoré majú k dispozícii, na posilnenie svojich opatrení na zvrátenie tohto trendu; pripomína, že sexuálne a reprodukčné zdravie a práva sú základnými ľudskými právami, ktoré by sa mali posilniť a v žiadnom prípade ich nemožno oslabiť ani zrušiť;

Štvrtok 7. októbra 2021

21. zdôrazňuje, že právo všetkých jednotlivcov na telesnú integritu a autonómiu musí byť v súlade s Pekinskou akčnou platformou a akčným programom ICPD chránené a že sa musí zabezpečiť prístup k základným službám, ktoré umožňujú uplatňovanie tohto práva; žiada, aby sa do vnútroštátnych stratégií, politik a programov všeobecnej zdravotnej starostlivosti začlenil komplexný prístup v rámci základného balíka opatrení v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia vrátane opatrení na prevenciu a zabránenie nebezpečnému umelému prerušeniu tehotenstva, ako aj poskytovanie starostlivosti po umelom prerušení tehotenstva;
22. je znepokojený plánovaným prehodnotením veci Roe/Wade zo strany Najvyššieho súdu a tým, že tento prelomový rozsudok, ktorý zaručuje práva žien, by mohol byť v blízkej budúcnosti zrušený; obáva sa, že by to malo vážny a rozsiahly vplyv na prístup k zdravotnej starostlivosti a slobodnú voľbu žien v ďalších štátoch, keďže ďalších 11 štátov už má tzv. spúšťacie zákony zakazujúce právo na umelé prerušenie tehotenstva, ktoré by automaticky vstúpili do platnosti v prípade, ak by bol rozsudok vo veci Roe/Wade zrušený;
23. víta, že administratíva prezidenta Bidena zrušila globálne pravidlo zamerané proti potratom a víta jej zámer obnoviť poskytovanie finančných prostriedkov USA Populačnému fondu OSN (UNFPA), ktorý je agentúrou OSN pre sexuálne a reprodukčné zdravie; naliehavo žiada, aby toto obnovenie poskytovania finančných prostriedkov nadobudlo účinnosť bezodkladne;
24. pripomína, že jedným z piatich pilierov akčného plánu GAP III ESVČ je podpora sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili dodržiavanie a presadzovanie doložiek o ľudských právach vrátane práva na slobodné a bezpečné umelé prerušenie tehotenstva vo všetkých medzinárodných vzťahoch s USA;
25. vyzýva delegáciu EÚ v USA, aby monitorovala situáciu v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v Texase a v iných štátoch a aby sa pri spolupráci s príslušnými orgánmi USA a vykonávaní akčného plánu GAP III na miestnej úrovni prioritne venovala sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam;
26. vyzýva EÚ a členské štáty, aby organizáciám občianskej spoločnosti so sídlom v USA, ktoré chránia a presadzujú sexuálne a reprodukčné zdravie a práva v krajine, ponúkli všetku možnú podporu vrátane finančnej podpory ako vyjadrenie svojho všeobecného záväzku k ochrane týchto práv; ďalej vyzýva členské štáty, aby ponúkli bezpečné útočisko všetkým zdravotníckym pracovníkom, ktorí by mohli byť ohrození právnymi alebo inými formami obťažovania v dôsledku ich legitímnej práce; pripomína, že úplný zákaz starostlivosti v prípade umelého prerušenia tehotenstva alebo odopieranie tejto starostlivosti je formou rodovo motivovaného násillia;
27. vyzýva osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, aby vo svojej komunikácii s predstaviteľmi USA odsúdil toto porušovanie sexuálnych a reprodukčných práv žien;
28. vyzýva podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby v komunikácii s predstaviteľmi USA odsúdil a odmietol toto porušovanie sexuálnych a reprodukčných práv žien a ich práva na zdravotnú starostlivosť;
29. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, prezidentovi Spojených štátov amerických a jeho administratíve, Kongresu USA a guvernérovi a zákonodarnému orgánu štátu Texas.
-